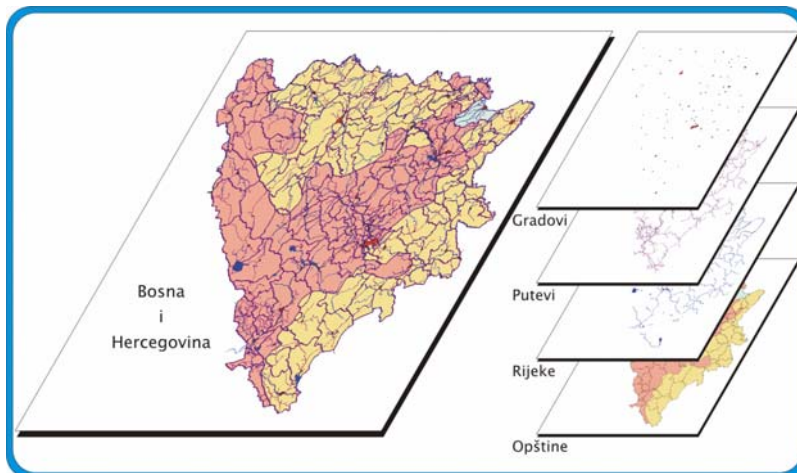

Mr.sci. Almir Karabegović dipl.ing.el

OPĆENITO O GEOGRAFSKIM INFORMACIONIM SISTEMIMA

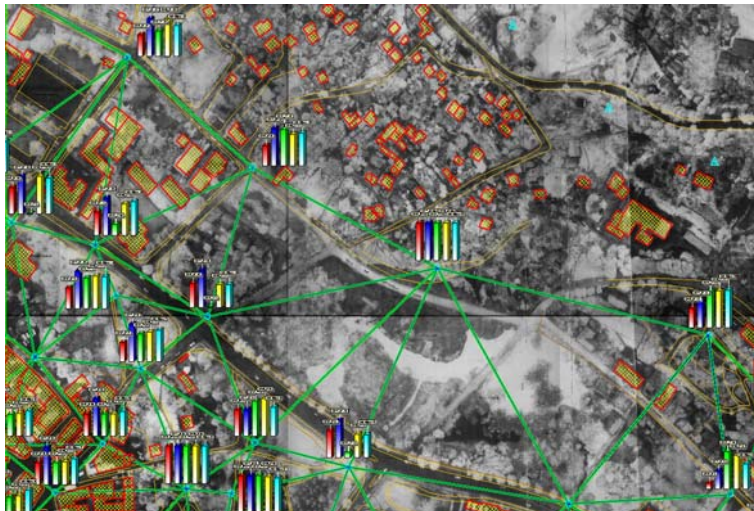
Sarajevo, Septembar 2005

Slojevi u GIS-u

Šta je sve moguće uraditi sa GIS-om?

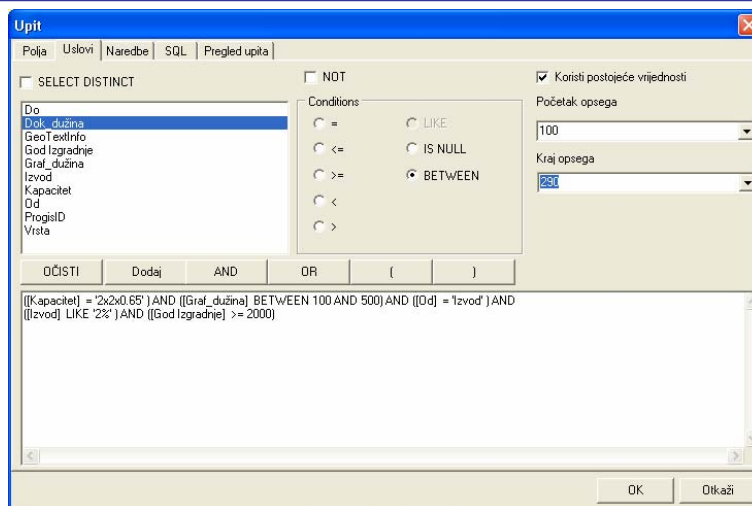
- ▶ Kartiranje položaja
- ▶ Kartiranje količina
- ▶ Kartiranje gustina
- ▶ Pronalaženje "šta je unutar"
- ▶ Pronalaženje "šta je u blizini"
- ▶ Kartiranje promjena
  - Kartiranje promjena
  - Kartiranjem pravca i smjera
  - Kartiranje stanja

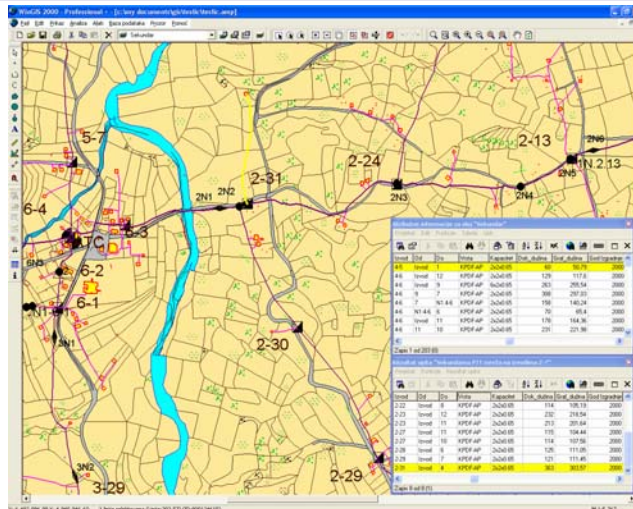
Deformacije tla usljed slijeganja Tuzle

Kako izvršiti analizu pomoću GIS-a?

- ▶ formulisati pitanje,
- ▶ odabrati podatke,
- ▶ izabrati metod analize,
- ▶ obraditi podatke i
- ▶ izvršiti pregled rezultata.

Kreiranje upita

Rezultat upita u PTT mreži

Septembar 2005

Mr.sci. Almir Karabegović, dipl.el.ing.

GPS prezentacija

Zašto koristiti GIS?

- ▶ unapređenje organizacije,
- ▶ donošenje boljih odluka i
- ▶ proizvodnja karti.

Septembar 2005

Mr.sci. Almir Karabegović, dipl.el.ing.

GPS prezentacija

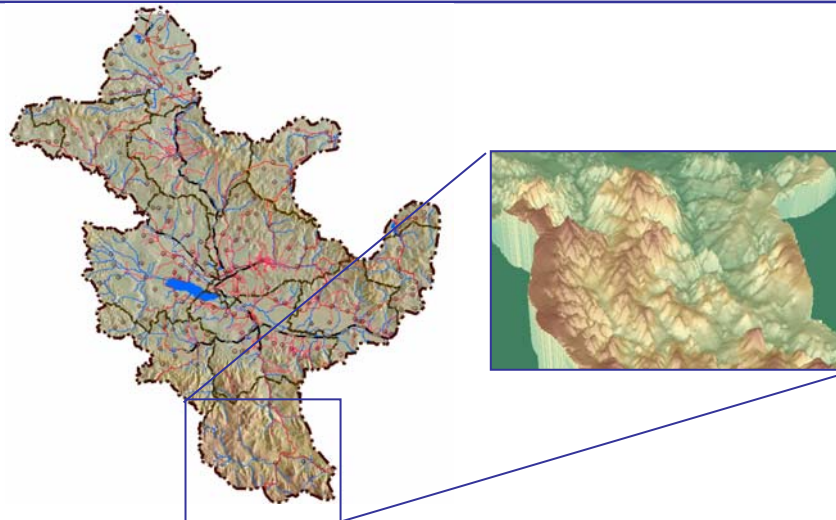

Ortofoto snimak Brčkog

Septembar 2005

Mr.sci. Almir Karabegović, dipl.el.ing.

GPS prezentacija

3D prikaz Tuzlanskog kantona

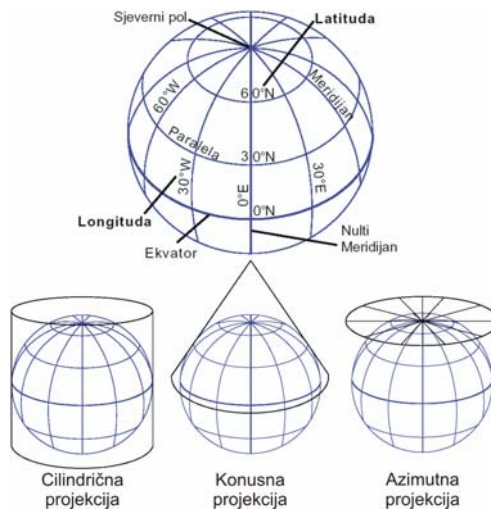
Septembar 2005

Mr.sci. Almir Karabegović, dipl.el.ing.

GPS prezentacija

Da bi podaci na svim slojevima bili upotrebljivi, moraju biti u istoj kartografskoj projekciji i koordinatnom sistemu:

- ▶ Kartografske projekcije omogućavaju preslikavanje površine Zemljine sfere na ravan.
  - cilindrične,
  - konusne i
  - azimutne.
- ▶ Koordinatni sistem referencira položaj objekta u dvodimenzionalnom prostoru u izabranim mjernim jedinicama.
  - Geografski koordinatni sistem (lat,long),
  - Kartezijev ili matematički (x,y),
  - Geodetski (y,x).

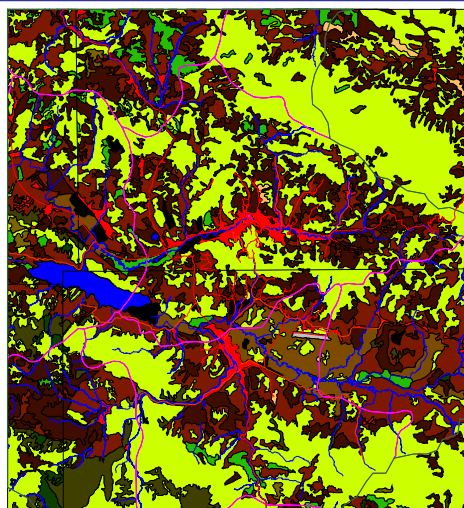

Geografski koordinatni sistem i projekcije

Geografski atributi:

- ▶ Kategorije,
- ▶ Rangovi,
- ▶ Veličine i količine i
- ▶ Odnosi i proporcije.

Pokrivenost zemljišta 100,000

- 124 Aerodromi
- 512 Vodne površine
- 411 Kontinentalne močvare
- 324 Područja prelaza šuma u šipražje
- 313 Mješovita šuma
- 312 Crnogorična šuma
- 311 Listopadne šume
- 243 Poljoprivredne površine
- 242 Grupe obradivih parcela
- 231 Pašnjaci
- 211 Neirigrano obradivo zemljište
- 133 Gradilišta
- 132 Deponije smeća
- 131 Nalazišta i separacija minerala
- 121 Industrijski ili komercijalni sadržaji
- 112 Razučena urbana područja
- 241 Jednogodišnji i stalni zasadi
- 254
- 321 Pašnjaci-livade
- 222 Vošnjaci i plantaže zrnastog voća
- 511 Tekuće vode
- 111 Isključivo urbana područja
- 122 Putna i želj. mreža sa putnim pojasom

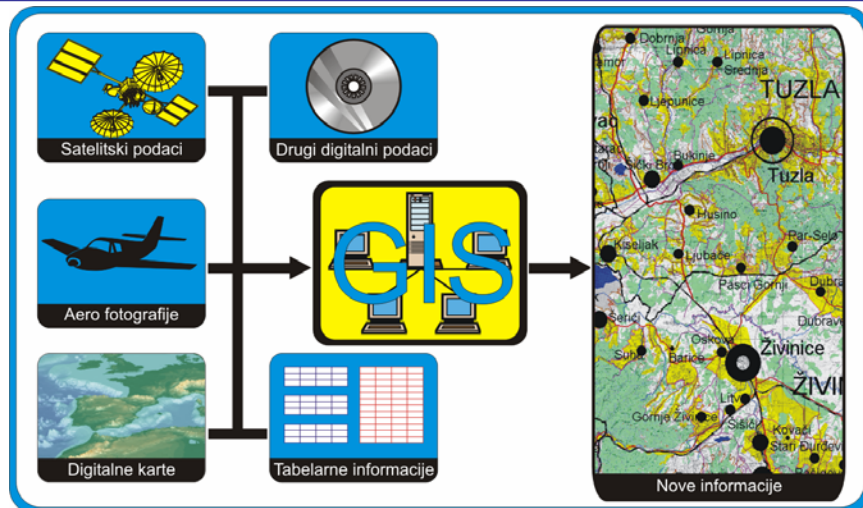
1 : 150000

4 0 4 8 km

Tematska karta pokrivenosti zemljišta TK

Podaci koji se koriste u GIS-u mogu se naći u tri osnovna oblika:

- ▶ vektorski podaci,
- ▶ tabelarni podaci i
- ▶ rasterski podaci.

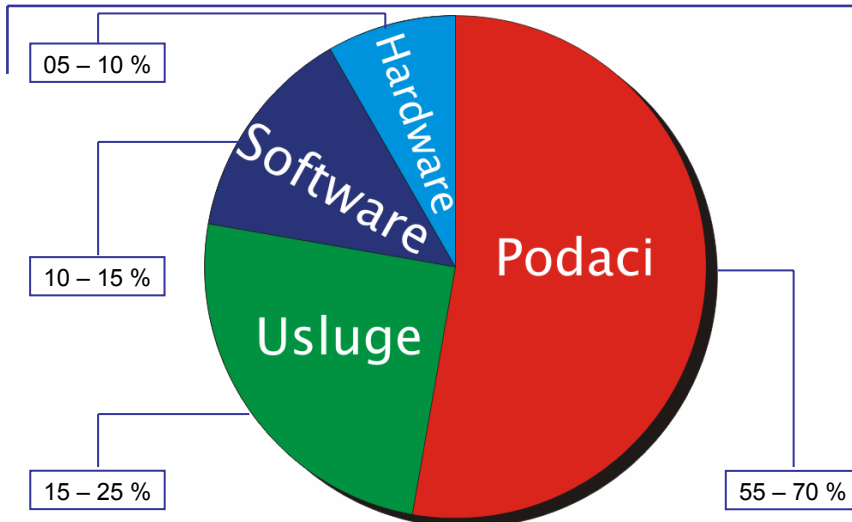

Podaci za GIS

Da bi se kreirala što preciznija karta pomoću GIS-a, potrebno je raspolagati kvalitetnim podacima, odnosno potrebno je imati sljedeće informacije:

- ▶ Kartografska razmjera,
- ▶ Detaljnost karte,
- ▶ Tačnost podataka i
- ▶ Rezolucija karte.

Elementi GIS-a

gauss Support to Environmental Field Inspection in BiH
This Project is financed by the European Union

ESRI MapInfo MicroImages
microimages.com

INTERGRAPH autodesk® SICAD®

Progis Software AG
Software that Shows!

Proizvođači modernih GIS programa:

Septembar 2005 Mr.sci. Almir Karabegović, dipl.el.ing. GPS prezentacija

gauss Support to Environmental Field Inspection in BiH
This Project is financed by the European Union

WinGIS 2000
Grafički editor
Geo-analize
DXWinGIS
Prostorni DBMS pogon
Geo-podaci

WinMON
Aplikacija baza podataka

ConGIS 2000
Prostorna aplikacija

Progis MAP Server

AXWinGIS

DXWinGIS

Arhitektura paketa WinGIS 2000

Septembar 2005 Mr.sci. Almir Karabegović, dipl.el.ing. GPS prezentacija

Oblasti primjene GIS-a:

- ▶ Inženjerska oblast primjene:
  - Mašinstvo, građevinarstvo, arhitektura,
  - Instalacije u energetici i telekomunikacijama i
  - Ostale komunalne instalacije.
- ▶ Upravljanje prirodnim resursima:
  - Rudarstvo i geologija,
  - Nafta,
  - Šumarstvo,
  - Poljoprivreda i
  - Okeani i mora.
- ▶ Transport,
- ▶ Katastar, urbanizam i prostorno planiranje,
- ▶ Zaštita okoline,
- ▶ Edukacija,
- ▶ Zdravstvo i zdravstvene usluge,
- ▶ Banke i osiguravajuća društva,
- ▶ Novinarstvo i izdavaštvo i
- ▶ Vlast, zakonodavstvo i bezbjednost.